	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Издание: П
		Дата: 10.01.2012 г.
		Страница 1 от 10 стр.

МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ПЛЕВЕН

ФАКУЛТЕТ „ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ”

ОДОБРЯВАМ:
Декан на ФОЗ
(Проф. д-р С. Янкуловска, д.м.н.)

ВЛИЗА В СИЛА
ОТ УЧЕБНАТА 2019/2020 Г.

УЧЕБНА ПРОГРАМА

ПО

„КАЧЕСТВО, ЕФЕКТИВНОСТ И СТАНДАРТИ НА СОЦИАЛ- НАТА РАБОТА”

ЗА ОБРАЗОВАТЕЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН
“БАКАЛАВЪР”

СПЕЦИАЛНОСТ:
“СОЦИАЛНИ ДЕЙНОСТИ В ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО”

РЕДОВНА ФОРМА НА ОБУЧЕНИЕ

ПЛЕВЕН

2020 г.

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Издание: П
		Дата: 10.01.2012 г.
		Страница 2 от 10 стр.

По единни държавни изисквания - задължителна

По учебен план на МУ - Плевен - задължителна

Учебен семестър: Втори

Хорариум: 30 часа: 20 часа лекции и 10 часа упражнения

Брой кредити: 4

Преподаватели:

- Доц. Петър Горненски, Доктор по медицина. Ректорат 2, ст. 412, тел. 064 884 297.
- Ас. Мариета Гуновска, Магистър по социални дейности, Ректорат 2, ст. 411, тел. 064 884 297.

1. АНОТАЦИЯ:

Обучението по „КАЧЕСТВО, ЕФЕКТИВНОСТИ СТАНДАРТИ НА СОЦИАЛНАТА РАБОТА” **има за цел** студентите да получат основни познания в областта на усъвършенстването на социални услуги като стратегически приоритет в Европейския съюз за по-добро качество на живота. Учебната програма по дисциплината е построена в един модул и включва лекционни занятия и упражнения по Европейската система на услуги от обществен интерес. Чрез лекционните занятия и предвидените упражнения студентите ще придобият представи, знания и умения за социалната работа като особено значима дейност в социалната сфера за постигане на висококачествени и ефективни социални услуги на нуждаещите се при стриктно спазване на правните норми, нормативите и стандартите на социалната практика. В лекционния курс се изясняват въпроси, свързани с възникването и развитието на Европейския социален модел и ролята му за постигане икономически и социален просперитет в ЕС. Чрез включеното в програмата учебно съдържание се цели обучаемите да придобият практически умения по осигуряване на достъпни, качествени и ефективни социални услуги, които са предпоставка за социално включване и постигане на социална кохезия, за по-безопасен, по-здравословен и по-достоеен живот на хората.

В резултат на преминаване на обучението в предвидения обем и последователност на темите по настоящата програма обучаемите трябва да постигнат следните **основни задачи**:

- Правилно да разбират и познават същността на Европейския социален модел и неговата еволюция.
- Да познават същността и критериите за качество на социалната работа и методите за неговата оценка.
- Правилно да разбират критериите и изискванията за ефективност на социалната работа и методите за нейната оценка.
- Да разбират и правилно интерпретират същността и значението на социалните стандарти в интерес на качеството и ефективността на социалната работа.

2. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ:

В резултат на предвидения теоретичен курс на обучение в посочения обем и последователност на предложените теми съгласно учебния план и настоящата учебна програма студентите следва **да придобият нови знания за:**

- Социалните норми и социалния контрол от позициите на европейската социална политика.

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
		Издание: П
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Дата: 10.01.2012 г.
		Страница 3 от 10 стр.

- Президвикателствата пред социалната работа в България във връзка с принципите и критериите на Европейския социален модел.

- Същността на процеса на управление качеството на социалната работа, показателите за качество и методите за оценка на качеството й.

- Ефективността на социалната работа.

- Същността на социални стандарти и критерии.

След изпълнение на предвидените по програмата упражнения и изпълнение на практическите задачи обучаемите следва **да изградят нови способности и умения за:**

- Съпоставка и критичен анализ на теоретични постановки и практически подходи за качество и ефективност на социалната работа;

- Интерпретиране съдържанието на стандартите и критериите за качествени социални услуги;

- Разработване на процедури, свързани със стандартите и критериите за социални услуги.

- Обективно оценяване на качеството на социалната работа.

3. ФОРМИ НА ОБУЧЕНИЕ:

- Лекции;

- Упражнения;

- Самостоятелна подготовка;

- Консултации.

4. МЕТОДИ НА ОБУЧЕНИЕ:

- Лекционно изложение;

- Упражнение;

- Разработване на реферати;

- Самостоятелна подготовка;

- Беседи и дискусии.

Лекционното изложение е основен метод за даване на нови знания по учебната дисциплина. Те се водят с целия курс/поток студенти и се осигуряват от текстове, презентации и други нагледни материали. Презентационните материали се представят чрез мултимедия в лекционни зали.

Съдържанието на лекциите е отворено и непрекъснато се актуализира, като се съобразява с съвременни теоретични разработки, развитието и усъвършенстването на практическите методи и подходи в социалната работа, допринасящи за резултатен интерактивен характер на обучението.

Упражнението е метод на обучение, който затвърждава теоретичните знания и формира у обучаемите специфични умения. Развива умения за извършване на оценка и анализ на потребностите на лицето, възможности за социално включване, независим живот, възможности за подкрепа в домашна среда. Компетентности за структуриране на Индивидуален план за подкрепа на лицето. Усвояват се спецификите на основни понятия – стандарт, стандартизация, сертификат, критерии. Упражненията дават възможност на студентите да усвоят и развият практически умения за: работа с нормативни документи (национални стандарти и критерии за социални услуги за възрастни и деца и др.).

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
		Издание: П
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Дата: 10.01.2012 г.
		Страница 4 от 10 стр.

Учебните задачи включват разработване от обучаемите на въпроси за самостоятелна работа по предварително зададени теми, които се дискутират по време на упражнението. Студентите разработват Индивидуален план за подкрепа на лицето, процедури по определени стандарти и критерии и реферати по примерни теми, които се проверяват от преподавателя и се поставя съответна оценка за тях. Средната оценка от всички учебни задачи е елемент от крайната текуща оценка по дисциплината и е основание за заверка на семестъра и допускане до семестриален изпит.

5. ТЕМАТИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА УЧЕБНИЯ МАТЕРИАЛ

Табл. 1.

№	ТЕМАТИЧЕН ПЛАН НА ЛЕКЦИИТЕ ПО „КАЧЕСТВО, ЕФЕКТИВНОСТИ СТАНДАРТИ В СОЦИАЛНАТА РАБОТА”	Часо- сове
1.	Европейски социален модел/ЕСМ/и европейската социална политика.	2
2.	Социални норми и социален контрол.	2
3.	Управление на качеството. Международна система за у-е на качеството.	2
4.	Качество на социалната работа.	2
5.	Социални стандарти –същност и видове.	2
6.	Минимални социални стандарти. Международни стандарти.	2
7.	Национални стандарти за социални услуги.	2
8.	Ефективност на социалната работа. Същност. Методи за оценка.	2
9.	Иновации и добри практики за ефективността на социалната работа.	2
10.	Стратегии за усъвършенстване на социалните услуги.	2
	ОБЩО	20

Табл. 2.

№	ТЕМАТИЧЕН ПЛАН НА НА УПРАЖНЕНИЯ ПО „КАЧЕСТВО, ЕФЕКТИВНОСТ И СТАНДАРТИ В СОЦИАЛНАТА РАБОТА”	Часо- ве
1.	Същност на социалните услуги предоставяни в България.	2
2.	Качество на социалните услуги.	2
3.	Международни стандарти на МОТ.	1
4.	Национални стандарти и критерии за социални услуги за възрастни.	1
5.	Национални стандарти и критерии за хранене.	1
6.	Национални стандарти и критерии за здравни грижи	1
7.	Национални критерии и стандарти за социални услуги за деца.	2
	ОБЩО	10

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Издание: П
		Дата: 10.01.2012 г.
		Страница 5 от 10 стр.

6. ТЕЗИСИ НА ЛЕКЦИИТЕ И УПРАЖНЕНИЯТА ПО „КАЧЕСТВО, ЕФЕКТИВНОСТИ СТАНДАРТИ В СОЦИАЛНАТА РАБОТА”

6.1. ТЕЗИСИ НА ЛЕКЦИИТЕ:

1. Европейски социален модел/ЕСМ/и европейската социална политика. (2 ч.)

Еволюция на европейския социален модел. Европейско законодателство и обща политика в социалната сфера. Отворения метод на координация в ЕС и приложението му чрез национални планове за действие (НПД). Модернизацията на социални услуги в Европейския съюз. Принципи, които трябва да се следват при създаването и прилагането на регулации и стандарти в ЕС.

2. Социални норми и социален контрол. (2 ч.)

Същност и развитие на социалните норми. Социално-икономическо развитие, специфика на социалната сфера, роля и функции на социалната политика. Същност, роля и инструменти на социалния контрол.

3. Управление на качеството. (2 ч.)

Същност на процеса на управление на качеството. Международна система за управление на качеството. Принципи и правила на международната система за управление на качеството. Управление на качеството в България.

4. Качество на социалните услуги. (2 ч.)

Същност на качеството. Качество на социалните услуги. Показатели за качество. Методи за оценка на качеството.

5. Социални стандарти –същност и видове. (2 ч.)

Същност на социалните стандарти. Социални стандарти в заплащането. Социални стандарти в пенсионната система. Стандарти за социални услуги. Актуализиране на социалните стандарти.

6. Минимални социални стандарти. Международни стандарти. (2 ч.)

Същност на минималните социални стандарти. Видове социални стандарти на МОТ, ЕС, Съвета на Европа, ООН. Доклад за човешко развитие.

7. Национални стандарти за социални услуги. (2 ч.)

Развитие на стандартите за социални услуги в България в съответствие с критериите и стратегията на Социална Европа.

8. Ефективност на социалната работа. (2 ч.)

Ефективност на социалната работа –същност и роля. Методи за оценка на ефективността. Добри практики за ефективност на социалната работа.

9. Иновации и ефективност на социалната работа. (2 ч.)

Социални иновации и социална ефективност. Добри практики за повишаване на ефективността на социалната работа. Социално предприемачество и социални предприятия.

10. Стратегии за усъвършенстване на социалните услуги (2 ч.)

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Издание: П
		Дата: 10.01.2012 г.
		Страница 6 от 10 стр.

Глобални, регионални, национални и местни стратегии за усъвършенстване на социалните услуги. Цели на хилядолетието за устойчиво развитие. Европейска социална стратегия. Стратегия за развитие на социалните услуги в България.

6.2. ТЕЗИСИ НА УПРАЖНЕНИЯТА:

1. Същност на социалните услуги в България. (2 ч.)

Същност и характеристика на социалните услуги в общността: социални услуги в домашна среда, дневен център, център за социална рехабилитация и интеграция, социални услуги от резидентен тип, приют, социален учебно-професионален център, звено „Майка и бебе“, център за обществена подкрепа, център за работа с деца на улицата, приемна грижа, обществени трапезарии. Специализирани институции за предоставяне на социални услуги – дом за деца, лишени от родителска грижа, дом за пълнолетни лица с увреждания, дом за стари хора. Индивидуална оценка на потребностите – оценка и анализ на потребностите на лицето, възможности за социално включване, независим живот, възможности за подкрепа в домашна среда. Индивидуален план за подкрепа на лицето – ежедневни потребности, здравни потребности, образователни потребности, рехабилитационни потребности, потребности в свободното време, потребности от контакти със семейството, приятелите, близки и други лица.

2. Качество на социалните услуги. (2 ч.)

Качеството на живот на клиента като съществен елемент от качеството на социалната услуга. Принципи - индивидуален подход, всеобхватност и гъвкавост, фокус върху включването и овластяването на клиента, стремеж към самостоятелен живот за клиента и забрана за оказване на принуда върху клиента. Методи за оценка на качеството на социалните услуги. Методология на проверката на предоставяните услуги за деца и семейства, предоставяни от лицензирани от ДАЗД доставчици. Методически указания за контрол по спазване на правата на детето във всички държавни, общински и частни училища, детски градини и ясли, обслужващи звена, лечебни заведения, дирекции за „Социално подпомагане“, юридически лица с нестопанска цел, работещи в сферата на закрила на детето, и специализирани институции за деца. Методика за контролната дейност в Инспектората на Агенцията за социално подпомагане.

2. Международни стандарти на МОТ. (1 ч.)

Международни осигурителни стандарти – конвенции и препоръки регулиращи социалното осигуряване на всички лица, конвенции и препоръки, които се отнасят до специфични групи и категории трудещи се. Медицински грижи. Обезщетения при болест. Обезщетения при трудови злополуки. Обезщетения при майчинство. Семейни добавки. Обезщетения при безработица. Пенсии и инвалидност. Пенсии за старост. Наследствени пенсии.

3. Национални стандарти и критерии за социалните услуги за възрастни. (1 ч.)

Основни понятия – стандарт, стандартизация, сертификат. Стандарти и критерии за местоположение и материална база. Стандарти и критерии за хранене, Стандарти и критерии за здравни грижи. Стандарти и критерии за образователни услуги и информация. Стандарти и критерии за организация на свободното време и личните контакти. Стандарти и критерии за специализиран и обслужващ персонал. Обществен контрол на социалните услуги.

5. Национални стандарти и критерии за хранене. (1 ч.)

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Издание: П
		Дата: 10.01.2012 г.
		Страница 7 от 10 стр.

Критерии за съответствие на храненето със стандарта: правилен режим на хранене, отчитащ изискванията на Закона за здравето и нормативните актове по прилагането му; качествена, здравословна и питателна храна на потребителите в съответствие с потребностите, здравословното им състояние и личния им избор; храненето се извършва в обстановка и по начин, който зачита личността на потребителите; трапезариите и обзавеждането им са подходящи за броя и здравословното състояние на потребителите, които се хранят в тях; помещението, в които се съхраняват хранителни продукти, отговарят на изискванията, определени от специализираните контролни органи.

6. Национални стандарти и критерии за здравни грижи. (1 ч.)

Стандарта за здравни грижи има за цел: предоставяне на качествени социални услуги в специализираните институции и социални услуги в общността; синхронизиране на дейностите по здравни грижи, осъществявани в специализираните институции и социални услуги в общността; осигуряване на благоприятни условия за хармонично физическо и духовно развитие и дълготраен активен живот на потребителите на социални услуги.

Критерии за съответствие на предоставяните социални услуги със стандарта за здравни грижи: осигуряване на съдействие за получаване на медицинска и стоматологична помощ, както и на други здравни грижи; осигуряване на съдействие за снабдяване с предписаните лекарства; определяне на служител с подходящо образование, отговорен за изпълнението на критериите и стандартите за здравни грижи.

7. Национални критерии и стандарти за социалните услуги за деца. (2 ч.)

Стандарти за социални услуги за деца, предоставяни в общността. Съответствие на социалните услуги за деца, предоставяни в общността, със стандартите и оценяване по критерии. Стандарти за предоставяне на социалната услуга приемна грижа. Съответствие на социалната услуга приемна грижа, със стандартите и оценяване по критерии. Стандарти за социални услуги за деца, предоставяни в специализирани институции и в услуги от резидентен тип. Съответствието на социалните услуги за деца, предоставяни в специализирани институции и в услуги от резидентен тип, със стандартите и оценяване по критериите. Контрол за спазване на стандартите за социални услуги за деца.

7. МЕТОДИ ЗА КОНТРОЛ:

Оценяване знанията на студентите се базира на предварително дефинирани критерии и се формира от **текущ контрол** и **заклучителен контрол** с критерии за **формиране на крайна оценка**. В методите за контрол, като критерии за оценка на знанията се имат предвид:

- Пълнота на усвояване на учебния материал;
- Усвоена терминология;
- Аналитични умения и способности;
- Умения за формиране на изводи и обобщения;

7.1. ТЕКУЩ КОНТРОЛ:

Текущият контрол се базира на учебната активност на студентите по време на учебните занятия. **Присъствието на предвидените по учебния план лекционни и упражнения по дисциплината**, съгласно Чл. 92, ал. 1, т. 1 от Правилник за устройството и дейността на Медицински университет – Плевен и Чл. 19, ал. 1 от Правилник за организацията

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Издание: П
		Дата: 10.01.2012 г.
		Страница 8 от 10 стр.

на учебния процес в МУ – Плевен е задължително и е основание за заверка на семестъра по учебната дисциплина от страна на преподавателите.

По време на учебните занятия всеки студент се оценява чрез участието и справянето си с учебния материал. Текущата оценка от контрола (ТО) включва решаване на учебни задачи (УЗ) изработване на реферат (РЕФ). Формирането на оценката от текущия контрол – ТО се осъществява посредством зависимостта:

$$ТО = 0,50 УЗ + 0,50 РЕФ$$

Тази оценка има принос при определяне на кредитната оценка и участват при формиране на крайната оценка по учебната дисциплина.

7.2. ЗАКЛЮЧИТЕЛЕН КОНТРОЛ:

Заключителният контрол предвижда провеждане на писмен изпит (ПИ) в сесията за втори семестър. По изключение, след съгласуване с декана на ФОЗ и преподавателя, заключителният контрол може да се проведе и в края на семестъра, но след приключване на всички предвидени занятия по дисциплината. Изпитът се провежда по график, обявен от Учебен отдел при спазване реда и процедурите според Правилника на МУ – Плевен. Той се състои от писмено разработване на два въпроса от конспекта.

Оформянето на изпитната оценка (ИО) е въз основа на оценките от писмения изпит (ПИ) и задължителният текущ контрол (ТО), които трябва да са положителни, т.е. да са със стойност равна или по-голяма на Среден 3.00.

Оценката от писмения изпит се формира по предварително разработени изисквания за: пълнота на изложението, свързана с учебното съдържание на двата въпроса от изпитния конспект; владене на основната терминология; анализиране на връзки и зависимости; умения за обобщения и изводи; определяне на практическата приложимост на знанията. При писмен отговор само на единия въпрос не се поставя положителна оценка.

7.3. ФОРМИРАНЕ НА КРАЙНА ОЦЕНКА:

Крайната изпитна оценка (ИО) е комплексна и оценява цялостното представяне по време на обучението. Оформянето на крайната оценка (ИО) е въз основа на оценките от писменото изпитване, самостоятелните задачи и задължителния текущ контрол и участието по време на занятия. Тя се формира от 2 основни компонента – 70% от писменото изпитване и 30 % от общата текуща оценка (ТО). Тя е положителна, (по-голяма или равна на Среден 3) само ако двата компонента са положителни и се определя от израза:

$$ИО = 0,70 ПИ + 0,30 ТО$$

Крайната оценка е по шестобалната система и се закръглява с точност до единица в съответствие със скалата по ECTS. Минималната оценка за приключване на обучението е „Среден 3”, съотнесена с Европейската система за трансфер на кредити.

8. СИСТЕМА ЗА НАБИРАНЕ НА КРЕДИТИ:

Общ брой кредити: 4

Сумарната кредитна оценка се формира от:

- присъствие на лекции;
- присъствие и участие в упражнения;
- самостоятелна подготовка за учебни задачи и реферати.;
- самостоятелна подготовка и полагане на семестриален изпит.

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Издание: П
		Дата: 10.01.2012 г.
		Страница 9 от 10 стр.

9. ИЗПИТЕН КОНСПЕКТ:

1. Европейски социален модел/ЕСМ/и европейската социална политика.
2. Еволюция на европейския социален модел.
3. Европейско законодателство и обща политика в социалната сфера.
4. Модернизацията на социални услуги в Европейския съюз.
5. Принципи, които трябва да се следват при създаването и прилагането на регулации и стандарти в ЕС.
6. Социални норми и социален контрол.
7. Управление на качеството.
8. Международна система за управление на качеството.
9. Качество на социалната работа. Показатели за качество.
10. Методи за оценка на качеството.
11. Социални стандарти –същност и видове.
12. Минимални социални стандарти на ЕС - същност и видове.
13. Социални стандарти на МОТ, ЕС, Съвета на Европа.
14. Социални стандарти на ООН. Същност. Документи на ООН. Доклад за развитие на човека.
15. Национални стандарти и критерии за социалните услуги за възрастни.
16. Национални стандарти и критерии за хранене.
17. Национални стандарти и критерии за здравни грижи.
18. Национални критерии и стандарти за социалните услуги за деца.
19. Ефективност на социалната дейност – същност и роля.
20. Методи за оценка на ефективността.
21. Нормативна база за ефективност на социалната дейност.
22. Иновации и ефективност на социалната дейност.
23. Добри практики за повишаване ефективността на социалната работа.
24. Социално предприемачество и социални предприятия.
25. Стратегии за усъвършенстване на социалните услуги – видове и специфика
26. Социално благоденствие и Цели на хилядолетието за устойчиво развитие.
27. Европейска социална стратегия.
28. Стратегия за развитие на социалните услуги в България.

10. ПРЕПОРЪЧВАНА ЛИТЕРАТУРА.

10.1. ОСНОВНА:

1. Петков, Кр. съставител. (2008). Европейска социална политика. Сравнителни социологически анализи. УИ “Паисий Хилендарски”, Пловдив.
2. Радев, Н. (2011). Технология на социална защита. УИ “Св. св. Кирил и Методий”, Велико Търново

10.2. ДОПЪЛНИТЕЛНА:

3. Димитрова, А., М. Пармакова. (2015). Измерване на качеството на социалните услуги в България и Исландия. Сравнителен анализ.
4. Сотирова, В. (2011). Основи на социалната работа, Благоевград.
5. Масларова, Е. (2015). Социалната политика. Реалност и предизвикателства. Издателска къща Земя, с. 159.

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Издание: П
		Дата: 10.01.2012 г.
		Страница 10 от 10 стр.

6. Николаева, С. (2001). Социална работа по проект. Учебно и практическо ръководство. – София, Аскони Издат.

10.3. НОРМАТИВНИ ДОКУМЕНТИ:

7. Закон за социално подпомагане. Обн. ДВ. бр. 56 от 19 Май 1998 г., изм. и доп. ДВ. бр.35 от 30 Април 2019 г.
8. Закон за социалните услуги. В сила от 01.01.2020 г. Обн. ДВ. бр.24 от 22 Март 2019 г.
9. Правилник за прилагане на закона за социално подпомагане. Обн. ДВ. бр. 133 от 11 Ноември 1998 г., изм. и доп. ДВ. бр.65 от 16 Август 2019 г.
10. Наредба за критериите и стандартите за социални услуги за деца. Обн. ДВ. бр. 102 от 21 Ноември 2003 г., изм. и доп. ДВ. бр. 37 от 7 Май 2019 г.
11. Методически насоки за работата на специализираните институции за социални услуги и социални услуги в общността по изпълнение на стандартите и критериите за хранене. Достъпна на: <http://www.bgstuff.net/zakoni-i-normativni-aktove/drugi2/7653-metodiki-i-ukazaniya-na-agentziya-za-sotzialno-podpomagane>
12. Методически насоки за работа на специализираните институции за социални услуги и социални услуги в общността по изпълнение на стандартите и критериите за здравни грижи. Достъпна на: <http://www.bgstuff.net/zakoni-i-normativni-aktove/drugi2/7653-metodiki-i-ukazaniya-na-agentziya-za-sotzialno-podpomagane>
13. Методики за предоставяне на социални услуги и указания на Агенция за социално подпомагане. Достъпна на: <http://www.bgstuff.net/zakoni-i-normativni-aktove/drugi2/7653-metodiki-i-ukazaniya-na-agentziya-za-sotzialno-podpomagane>

11. АВТОР НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА:

Доц. Петър Горненски, дм

12. АВТОР НА ТЕЗИСИТЕ ЗА ПРАКТИЧЕСКИТЕ УПРАЖНЕНИЯ:

Ас. Мариета Гуновска